

Valtuustoaloite

Itsenäisyyden polun kehittäminen

Lemillä on vuodesta 1997 lähtien ollut hieno matkailu- ja kulttuurikohde, Itsenäisyyden polku. Polku kertoo Lemmin historiasta, itsenäisyydestä ja paikallisista merkkihenkilöistä sekä tarjoaa mahdollisuuden kuntalaisille, koululaisille sekä turisteille tutustua kunnan historiaan konkreettisella ja kiinnostavalla tavalla.

Itsenäisyyden polku oli minulle itselleni entuudestaan tuntematon ennen kuin muutin Lemille noin kuusi vuotta sitten. Nyt työskentelen päivittäin useamman Itsenäisyyden polun kohteen läheisyydessä ja olen sen myötä kiinnittänyt huomiota polun nykytilaan ja kehittämismahdollisuuksiin.

Polun kohteet ovat kiinnostavia, ja olen muutaman kerran sattunut paikalle kuulemaan valtuuston puheenjohtaja Tölskin vetämää opastettua kierrosta. Kierrokset ovat olleet erittäin mielenkiintoisia ja mukaansatempaavia. Ne osoittavat hyvin, kuinka paljon potentiaalia Itsenäisyyden polulla on matkailu- ja kulttuurikohteena.

Tällä hetkellä opastetut kierrokset toteutetaan täysin vapaaehtoisvoimin. Kunnalla on tärkeä rooli kierrosten mahdollistajana ja toiminnan kehittäjänä yhteistyössä oppaiden sekä muiden paikallisten toimijoiden kanssa.

Kehittämistarpeet

Itsenäisyyden polulla on useita asioita, joiden kehittämiseen kunnan olisi mielestäni perusteltua tarttua.

Polun varrella olevat kyltit ja opastaulut ovat osittain ränsistyneitä ja vanhentuneita. Joistakin kohteista puuttuu kokonaan opasteita, ja olemassa olevien taulujen kuvat sekä sisältö kaipaavat päivittämistä. Kohteista voisi myös kertoa nykyistä kattavammin ja kiinnostavammin. Kuuluisiko itsenäisyyden polusta myös puhua selvemmin kiertokävelynä tai muuna selkeämmin konseptia kuvaavana.

Myös polun markkinointia olisi tarpeen kehittää. Polun täysimääräinen hyöty saavutetaan, jos kaikki Lemille saapuvat tietävät polun olemassaolon. Lisäksi opastettujen kierrosten vähäisyys rajoittaa mahdollisuuksia tutustua kohteisiin. Nykyisin matkailijat ovat tottuneet siihen, että tietoa kohteista on saatavilla helposti ja ajasta riippumatta omalla puhelimella. Tätä mahdollisuutta olisi syytä hyödyntää myös Itsenäisyyden polulla.

Itsenäisyyden polun kehittäminen on ajankohtaista myös matkailun näkökulmasta. Esimerkiksi Lemin kirkossa vieraili pelkästään heinäkuun aikana yli 200 tutustujaa, joista huomattava osa oli matkailijoita ja kauempaakin saapuneita vierailijoita. Kirkossa kävijöiden määrä kertoo osaltaan siitä, kuinka Lemillä on matkailukohteena potentiaalia. Kaikki Lemille saapuvat matkailijat eivät luonnollisestikaan vieraile kirkossa, joten kuntaan saapuvien matkailijoiden kokonaismäärä on tätä huomattavasti suurempi. Tämä mielestäni kertoo, että pieni kuntamme on kiinnostava kohde myös matkailijoille. Olisi korkea aika meidän päättäjien ymmärtää myös tämä. Ja kuinka matkailu on tärkeää kuntamme kehittämislle ja elinvoimalle.

Matkailu tarjoaa kunnalle myös mahdollisuuden tehdä Lemiä tunnetuksi mahdollisena asuin- ja kotipaikkana. Hyvin toteutettu ja kiinnostava matkailukohde voi parhaimmillaan vahvistaa kunnan tunnettavuutta ja myönteistä mielikuvaa myös mahdollisten uusien asukkaiden silmissä.

Yhteistyöllä parempi kokonaisuus

Itsenäisyyden polun kehittämisessä olisi tärkeää tehdä tiivistä yhteistyötä kunnan, seurakunnan, kotiseutuyhdistyksen, nykyisten oppaiden sekä paikallisten yrittäjien kanssa.

Lemin kesätorit ja muut tapahtumat keräävät kesäisin hyvin väkeä. Näiden yhteyteen voisi olla mahdollista järjestää säännöllisiä, ennakoon ilmoitettuja opastettuja kierroksia. Esimerkiksi yhteistyö säräravintoloiden kanssa olisi luonnollinen jatkumo kierrokselle. Kunta voisi esimerkiksi palkata kesäkuukausiksi kierto-oppaan tai kohdentaa olemassa olevia resursseja opastustoimintaan. Tällä tavalla saisimme työllistettyä esimerkiksi yhden lemiläisen nuoren, joka saisi samalla arvokasta kokemusta työelämästä ja esiintymisestä.

Nykyteknologia tarjoaa lisäksi mahdollisuuden tehdä Itsenäisyyden polusta saavutettavan myös silloin, kun opastettua kierrosta ei ole käynnissä. Kohteisiin voitaisiin tuottaa digitaalista sisältöä, johon matkailija pääsisi tutustumaan omalla puhelimellaan esimerkiksi QR-koodien avulla. Näin kohteiden historia ja tarinat olisivat helposti saatavilla myös itsenäisesti liikkuville vierailijoille. Koen myös, että kaupallisen toimijan käyttäminen on ainut realistinen keino toteuttaa hanke sillä ammattitaidolla, jota laadukas sisällöntuotanto edellyttää.

Ensimmäinen askel olisi kuitenkin oltava polun perustietojen ja opasteiden saattaminen asianmukaiseen kuntoon. Polun aloituspisteen selkeä merkitseminen sekä keskeiselle paikalle sijoitettava opastaulu auttaisivat vierailijoita löytämään kohteen ja ymmärtämään, mistä Itsenäisyyden polussa on kyse.

Opasteiden hankinnassa ja toteutuksessa on ensiarvoisen tärkeää panostaa ulkoasuun, laatuun ja kestävyyteen. Hankkeen toteutuksessa olisi tärkeää huomioida kokonaisuuden arvokkuus ja ammattimainen ilme. Esimerkiksi laminoitujen paperien kiinnittäminen yksinkertaisesti puutikkuihin ei mielestäni vastaisi sitä laatutasoa ja arvostusta, jota tälle hankkeelle toivotaan. Opasteiden tulisi olla kestäviä, visuaalisesti yhtenäisiä ja sellaisia, että ne tukevat koko Itsenäisyyden polun arvokasta kokonaisuutta.

Ehdotus

Ehdotan, että Lemin kunta käynnistää ja rahoittaa Itsenäisyyden polun kehittämishankkeen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Kehittämistyössä tulisi selvittää ja toteuttaa ainakin seuraavat toimenpiteet:

1. **Itsenäisyyden polun sisällön ja konseptin päivittäminen** yhteistyössä kunnan, seurakunnan, kotiseutuyhdistyksen, nykyisten oppaiden ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.
2. **Kohde- ja opastaulujen uusiminen ja päivittäminen** nykyaikaisiksi, laadukkaiksi ja helposti lähestyttäviksi. Samalla kartoitetaan puuttuvat opasteet ja kohteiden merkinnät.
3. **Säännöllisten opastettujen kierrosten mahdollistaminen kesäkuukausina** Vapaaehtoisten oppaiden ollessa estyneitä, tulisi kunnan varmistaa kierrokset esimerkiksi palkkaamalla määräaikainen kierto-opas tai kohdentamalla olemassa olevia resursseja opastustoimintaan.
4. **Digitaalisen sisällön tuottaminen** yhteistyössä kaupallisen toimijan kanssa. Digitaalinen sisältö voisi olla saavutettavissa esimerkiksi QR-koodien avulla suoraan kohteissa. Samalla katsotaan sisällön päivittäminen kunnan internet sivuille.
5. **Itsenäisyyden polun aloituspisteen ja näkyvyyden kehittäminen** sijoittamalla keskeiselle paikalle selkeä opastaulu sekä parantamalla polun markkinointia osana Lemin matkailu- ja kuntamarkkinointia.
6. **Rahoituksen etsiminen**
Kunta selvittää olisiko hankkeelle saatavissa rahoitusta.

Itsenäisyyden polku on Lemin oma, pitkään olemassa ollut ja omaleimainen kokonaisuus. Pienilläkin investoinneilla ja suunnitelmallisella kehittämisellä siitä on mahdollista tehdä nykyistä tunnetumpi, kiinnostavampi ja saavutettavampi matkailu- ja kulttuurikohde niin paikallisille asukkaille kuin Lemille saapuville vierailijoille.

Lemillä 23.8.2026

Taavi Hänninen